

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/780/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4214207091
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4214207091.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a členiek senátu Mgr. Ingrid Vallovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v právnej veci navrhovateľa: Orange Slovensko, a. s. so sídlom Metodova 8, Bratislava, IČO: 35 697 270, zast. Bobák, Bollová a spol. s. r. o., advokátska kancelária so sídlom Dr. Vladimíra Clementisa 10, Bratislava, IČO: 35 855 673, proti odporkyni: I. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom N. XXX, Z. na P., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne: Združenie na ochranu spotrebiteľov OBRANA, Park Angelinum 2, Košice, IČO: 42 326 923, zast. Mgr. Petrom Masarovičom, advokátom so sídlom Park Angelinum 2, Košice, o zaplatenie 521,93 eura istiny s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa a vedľajšieho účastníka na strane odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 18. júna 2014 č. k. 10C/151/2014-75, takto

rozhodol:

Odvolačný súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom výroku, ktorým súd vo zvyšnej časti návrh zamietol, **p o t v r d z u j e** .

V napadnutom výroku, v ktorom súd určil zmluvnú podmienku za neplatnú pre jej neprijateľnosť, rozsudok súdu prvého stupňa **z r u š u j e** .

V napadnutom výroku týkajúcom sa trov konania rozsudok súdu prvého stupňa **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 184,93 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,50% ročne od 23. 09. 2011 do zaplatenia v splátkach po 50 eur mesačne, počnúc právoplatnosťou rozsudku pod stratou výhody splátok vždy k poslednému dňu bežného mesiaca. Vo zvyšnej časti súd návrh zamietol. Zároveň určil, že zmluvná podmienka - dohodnutá v bode 4. Dohody o prevode telefónneho čísla zo dňa 22. 10. 2010, podľa ktorej v prípade, že v súvislosti s užívaním služieb na základe Zmluvy uzavrel odstupujúci účastník a poskytovateľ Dodatok k zmluve (a tento je v okamihu tesne pred zánikom platnosti Zmluvy platný), v zmysle ktorého sa odstupujúci účastník zaviazal zotrvať ako účastník služieb v dohodnutom rozsahu alebo štruktúre po dobu dohodnutú v Dodatku, ktorá v okamihu zániku Zmluvy ešte neuplynula, pristupujúci účastník sa ku dňu prevodu stáva stranou Dodatku namiesto odstupujúceho účastníka a Dodatok sa stáva súčasťou Novej zmluvy, pričom sa pristupujúci účastník zaväzuje, že v súlade s Dodatkom zotrvá ako účastník služieb v rozsahu, resp. štruktúre dohodnutej v Dodatku po dobu, po ktorú mal odstupujúci účastník zotrvať bez prerušenia ako účastník služieb podľa Dodatku, od okamihu zániku Zmluvy až do uplynutia doby viazanosti. Odstupujúci účastník je povinný oboznámiť pristupujúceho účastníka s obsahom prevádzaných povinností vyplývajúcich z Dodatku, najmä s rozsahom alebo štruktúrou doby viazanosti a podmienkami, ktoré sa k nej viažu - je neplatná pre neprijateľnosť. O trovách konania rozhodol tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami §

43 ods. 1 - 3, 5, § 42 ods. 1 písm. a) zák. č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách, § 23a ods. 1, 2 zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, § 52 ods. 1 - 4, § 53 ods. 1 - 3, § 53 ods. 4 písm. a), ods. 5, § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 29. 06. 2011, § 517 ods. 1, 2 zák. č. 509/1991 Z. z. v znení noviel, § 3 ods. 1 vládneho nariadenia č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom od 01. 01. 2009, § 160 ods. 1 OSP, § 420 ods. 1, § 442 ods. 1, 3 Občianskeho zákonníka a na základe vykonaného dokazovania zistil, že účastníci konania uzatvorili dňa 22. 10. 2010 dve Zmluvy o pripojení podľa § 43 zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách, na základe ktorých navrhovateľ vypožičal odporkyni 2 ks SIM kariet za účelom využívania služieb ním poskytovaných. SIM karte č. 8942101 110031120504 bolo pridelené účastnícke telefónne číslo XXXXXXXXXXXX a SIM karte č. 8942101 110012216131 telefónne číslo XXXXXXXXXXXX. Telefónne číslo XXXXXXXXXXXX bolo prevedené z účastníka H. N. na prístupujúceho účastníka I. G., t.j. odporkyňu dňa 22. 10. 2010 na základe písomnej dohody uzatvorenej medzi navrhovateľom, odstupujúcim účastníkom a prístupujúcim účastníkom. Zmluvu č. A5250470 uzatvorili na účastnícky program: volania do všetkých sietí 50+Večer a víkend, služby: Clip. Druhú zmluvu o pripojení č. A5250417 na účastnícky program: Paušál Klasik 70 XXL hovory, služby: Clip. Dňa 20. 06. 2011 účastníci konania uzavreli Dodatok k zmluve o pripojení č. A525417, ktorým v článku 2.2.3 sa odporkyňa zaviazala zotrvať s odporcom v zmluvnom vzťahu 24 mesiacov, nepožiadat' o vypojenie z prevádzky, nedopustiť sa takého konania alebo svojim konaním dať taký podnet, na základe ktorého by podniku vzniklo právo odstúpiť od zmluvy alebo vypovedať zmluvu z dôvodov nesplnenia alebo porušenia zmluvných povinností. Z článku 2.2.5 tohto dodatku vyplýva, že v prípade porušenia niektorej z povinností účastníka podľa článku 2.2.5 účastník je povinný zaplatiť podniku zmluvnú pokutu 146 eur. Týmto dodatkom navrhovateľ odpredal odporkyni mobilný telefónny prístroj zn. Sony Ericsson Xperia X8 za dohodnutú kúpnu cenu 19 eur, pričom predajná cena činila 165 eur. Mobilný telefón zn. Sony Ericsson Elm predal navrhovateľ H. N. na základe Dodatku k Zmluve o pripojení č. A2432081, uzavretej 05. 08. 2010 za kúpnu cenu 7,20 eura (predajná cena činila 200 eur). H. N. sa Dodatku zaviazal využívať služby navrhovateľa 24 mesiacov. Z článku 1.12. Dodatku k Zmluve o pripojení uzavretej odporkyňou, ako aj H. N. vyplýva, že účastník je si vedomý, že mobilný telefón je mu predávaný za zľavnenú kúpnu cenu len z dôvodu, že sa zaviazal užívať služby poskytované mu prostredníctvom SIM karty po dobu dohodnutú v bode 2.3. Dodatku. Podľa bodu 4. Dohody o prevode telefónneho čísla v prípade, že v súvislosti s užívaním služieb na základe Zmluvy uzavrel odstupujúci účastník a poskytovateľ Dodatok k zmluve, v zmysle ktorého sa odstupujúci účastník zaviazal zotrvať ako účastník služieb po dobu dohodnutú v dodatku, ktorá v okamihu zániku Zmluvy ešte neuplynula, prístupujúci účastník sa ku dňu prevodu stáva stranou dodatku namiesto odstupujúceho účastníka a dodatok sa stáva súčasťou novej zmluvy, pričom sa prístupujúci účastník zaväzuje, že v súlade s dodatkom zotrvá ako účastník služieb v rozsahu dohodnutom v Dodatku po dobu, po ktorú mal odstupujúci účastník zotrvať bez prerušenia ako účastník služieb podľa Dodatku, od okamihu zániku Zmluvy až do uplynutia doby viazanosti. Odstupujúci účastník je povinný oboznámiť prístupujúceho účastníka s obsahom prevádzaných povinností vyplývajúcich z Dodatku, najmä s rozsahom alebo štruktúrou doby viazanosti a podmienkami, ktoré sa k nej viažu. Navrhovateľ účtoval odporkyni za poskytované služby faktúrou č. 2113487731 zo dňa 26. 05. 2011 sumu 22,24 eura, splatnú 09. 06. 2011 k č. tel. stanice XXXXXXXXXXXX, faktúrou č. 2120106508 zo dňa 23. 07. 2011 sumu 13,14 eura, splatnú 06. 08. 2011 k č. tel. stanice XXXXXXXXXXXX, faktúrou č. 2120099103 zo dňa 23. 07. 2011 sumu 11,76 eura, splatnú 06. 08. 2011 k č. tel. stanice XXXXXXXXXXXX, faktúrou č. 2113495513 zo dňa 26. 05. 2011 sumu 23,24 eura, splatnú 09. 06. 2011 k č. tel. stanice XXXXXXXXXXXX, faktúrou č. 2116777142 zo dňa 24. 06. 2011 sumu 1,33 eura, splatnú 08. 07. 2011, faktúrou č. 2113494304 zo dňa 26. 05. 2011 sumu 1,33 eura, splatnú 09. 06. 2011, faktúrou č. 2116665734 zo dňa 21. 06. 2011 sumu 19 eura, splatnú 05. 07. 2011 k č. tel. stanice XXXXXXXXXXXX, faktúrou č. 216778351 zo dňa 24. 06. 2011 sumu 22,97 eura, splatnú 08. 07. 2011 k č. tel. stanice XXXXXXXXXXXX, faktúrou č. 2116770571 zo dňa 24. 06. 2011 sumu 69,62 eura, splatnú 08. 07. 2011 k č. tel. stanice XXXXXXXXXXXX. Pokusom o pokonávku zo dňa 08. 09. 2011 navrhovateľ vyzval odporkyňu na uhradenie nedoplatku na hovornom v sume 184,93 eura a zmluvnú pokutu 337 eur, spolu 521,93 eura najneskôr do 22. 09. 2011, čím jej predĺžil lehotu splatnosti faktúr. Súd na právny vzťah založený Zmluvami o pripojení aplikoval Občiansky zákonník, nakoľko ich posudzoval ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 23a Zákona o ochrane spotrebiteľa v spojení s ustanovením § 52 Občianskeho zákonníka. Vykonaným dokazovaním mal za nesporne preukázané, že účastníci konania uzatvorili platné Zmluvy o pripojení, platný Dodatok k Zmluve o pripojení č. A5250417 a platnú Dohodu o prevode telefónneho čísla, z ktorých odporkyni vyplýva povinnosť platiť dohodnutý mesačný poplatok a zaplatiť cenu služieb uvedených v Cenníku. Odporkyňa nepopierala, že na službách poskytnutých navrhovateľom mu dlhuje sumou 184,93 eura, preto súd návrh v tejto časti považoval za dôvodný a uložil odporkyni uhradiť túto pohľadávku navrhovateľovi tak,

ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku, a to spolu so zákonným úrokom z omeškania s poukazom na ustanovenie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 3 ods. 1 vládneho nariadenia č. 87/1995 Z. z. Podľa pokusu o pokonávku sumu fakturovanú za dodané služby mala odporkyňa vyrovnať najneskôr do 22. 09. 2011. Pretože takto neučinila od nasledujúceho dňa, t.j. od 23. 09. 2011 sa dostala do omeškania s plnením peňažného dlhu. Základná úroková sadzba ECB od 13. 07. 2011 do 08. 11. 2011 bola 1,5 %, čiže navrhovateľ má nárok na úroky z omeškania vo výške 9,50% ročne. Dlžnú sumu súd, vzhľadom na pomery odporkyne, jej povolil vyrovnať v splátkach po 50 eur mesačne pod stratou výhody splátok, čo znamená, že keď odporkyňa riadne a včas neuhradí, čo len jednu splátku, stane sa zročnou celá pohľadávka.

Navrhovateľ si v tomto konaní uplatnil aj sumu 337 eur titulom náhrady škody podľa § 420 Občianskeho zákonníka, ktorá mu vznikla predčasným ukončením zmluvného vzťahu z viny odporkyne, ako rozdiel medzi predajnou a akciovou cenou mobilných telefónov (191 eur a 146 eur), ktorá mu vznikla tým, že on ako dodávateľ si plnil svoje povinnosti poskytnúť odporkyni zvýhodnené služby a predal jej mobilné telefóny za akciovú cenu, avšak odporkyňa si svoju povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu počas doby viazanosti a riadne a včas uhrádzať svoje splatné záväzky nespĺnila. Základnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu v zmysle § 420 Občianskeho zákonníka sú porušenie právnej povinnosti, existencia škody, príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou a zavinenie. Dôkazné bremeno podľa § 120 ods. 1 OSP v tomto konaní zaťažuje navrhovateľa, pod čím sa rozumie zodpovednosť účastníka za výsledok konania, ktorý závisí od zistení z vykonaného dokazovania. Je vecou účastníkov, aby sa o svoje práva starali, a pokiaľ sa stane, že navrhovateľom produkovaný dôkaz nesvedčí o jeho skutkových tvrdeniach, navrhovateľ v spore podľahne. Bolo na navrhovateľovi, aby preukázal, že došlo k predčasnému ukončeniu zmluvného vzťahu a to spôsobom uvedeným v jej Všeobecných zmluvných podmienkach. Podľa článku 4, bodu 4.1 VP platnosť zmluvy zaniká a) dohodou zmluvných strán, b) odstúpením od zmluvy, c) výpoveďou zmluvy, d) smrťou alebo zánikom účastníka. Navrhovateľ ukončenie zmluvného vzťahu ani jedným z vyššie uvedených dôvodov nepreukázal. Rozdiel medzi predajnou cenou a akciovou cenou mobilného telefónu nie je následkom protiprávneho konania odporkyne, nakoľko účastníci konania v Dodatku ku zmluve o pripojení sa dohodli na cene mobilného telefónu v sume 19 eur (v Dodatku ku zmluve o pripojení uzavretom s H. N. na 7,20 eura). Táto dohodnutá cena je pre oboch účastníkov tejto dohody záväzná a nie je možné ju meniť jednostranným úkonom ani jedného z nich. Na základe vyššie uvedeného súd konštatoval, že rozdiel medzi predajnou cenou a akciovou cenou mobilných telefónov je výsledkom zmluvného konsenzu medzi účastníkmi konania ohľadne ich ceny, a nie protiprávneho úkonu odporkyne. Navyše k protiprávnemu zmenšeniu majetku navrhovateľa ani nedošlo, pretože navrhovateľ za odpredaný mobilný telefón obdržal dojednanú kúpnu cenu. Nakoľko súd nemal za preukázané vyššie uvedené podmienky zodpovednosti odporkyne za škodu (vznik škody, zavinenie odporkyne, ani príčinnú súvislosť medzi konaním odporkyne a vznikom škody), návrh na uhradenie škody spolu s úrokom z omeškania ako neopodstatnený nárok zamietol.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka stanovuje podmienky, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Sú to podmienky, ktoré sú nečestné, hrubo porušujúce spotrebiteľa, a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Toto ustanovenie vyjadruje potrebu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pri tvorbe podmienok postupoval v súlade s dobrými mravmi o to viac, že spotrebiteľ nemá možnosť ovplyvniť zmluvné podmienky, ktoré sú dodávateľom vopred stanovené. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorých používa vo dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ nemá možnosť ich obsah meniť. Podľa § 53 ods. 4 písm. a) Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia Dohody o prevode telefónneho čísla za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy. Z bodu 4. tejto dohody jednoznačne vyplýva, že odporkyňa nebola pred jej podpísaním uzrozumená s povinnosťami, ktoré na seba preberá, nakoľko bolo povinnosťou odstupujúceho účastníka ju oboznámiť s obsahom prevádzaných povinností vyplývajúcich z Dodatku k Zmluve o pripojení ním uzavretého, najmä s rozsahom alebo štruktúrou doby viazanosti a podmienkami, ktoré sa k nej viažu. Preto súd túto podmienku považoval za neprijateľnú, pre ktorú je neplatná. Navrhovateľ mal vo veci čiastočný úspech, preto súd podľa § 142 ods. 2 OSP vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Nakoľko ani odporkyňa neprižal nárok na náhradu trov, takýto nárok nevznikol ani vedľajšiemu účastníkovi vystupujúcemu na jej strane.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa v časti o trovách konania vedľajšieho účastníka podal vedľajší účastník odvolanie, odôvodniac ho tým, že z podania vedľajšieho účastníka na strane odporcu zo dňa 13. 06. 2014 vyplýva, že po oznámení vstupu do konania a oboznámení sa s predmetom konania sa jeho vstup týka len časti konania, v ktorej navrhovateľ ako dodávateľ služby uplatnil voči odporcovi ako spotrebiteľovi neprijateľné podmienky zo spotrebiteľskej zmluvy vo výške zmluvnej pokuty, ktorú modifikoval do náhrady škody vo výške 337 eur. Súd 1. stupňa návrh v časti náhrady škody vo výške 337 eur zamietol, keď konštatoval, že nie sú splnené predpoklady všeobecnej zodpovednosti za škodu v zmysle ustanovenia § 420 Občianskeho zákonníka, čím sa stotožnil s právnym názorom vedľajšieho účastníka na strane odporcu vyjadrenom v podaní zo dňa 13. 06. 2014. Poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove č. k. 3Co/73/2013 zo dňa 03. 07. 2013, v ktorom súd vyjadril právny názor, že nevidí dôvod, prečo by vedľajší účastník, ktorého predmetom činnosti je ochrana spotrebiteľa pred uplatňovaním nekalých podmienok, nemohol do konania vstúpiť len v časti uplatneného nároku, ktorý nárok považuje za uplatňovaný v rozpore s právom na ochranu spotrebiteľa. Uviedol, že navrhovateľ v prejednávanej veci spojil do žaloby dva skutkovo a právne samostatné nároky. Jedným bol nárok na tzv. hovorné a druhý nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty transformovanej na náhradu škody. Vedľajší účastník vstúpil do konania na podporu spotrebiteľa len v rozsahu, v ktorom boli navrhovateľom porušované spotrebiteľské práva a v tejto časti bol plne úspešný, pričom rozsah pôsobenia v konaní vo viacerých nárokoch mohol vedľajší účastník určiť až po oboznámení sa so žalobou. Z uvedených dôvodov je toho názoru, že vedľajší účastník na strane odporcu mal v konaní voči navrhovateľovi v časti, v ktorej namietal porušenie práv spotrebiteľa, plný procesný úspech. Vo vzťahu k účelnosti trov právneho zastúpenia poukázal na článok 47 Ústavy Slovenskej republiky a ustanovenia § 93 ods. 4 OSP, v zmysle ktorého má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník konania, teda aj právo dať sa zastúpiť advokátom. Z uvedených dôvodov bol toho názoru, že vzhľadom na procesný úspech vedľajšieho účastníka na strane odporcu mu mal prvostupňový súd priznať plnú náhradu trov konania v ním vyčíslenej výške. Rozsudok súdu 1. stupňa a jeho skutkové a právne odôvodnenie vo vzťahu k nároku vedľajšieho účastníka na strane odporcu na náhradu trov konania vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, preto navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu 1. stupňa v časti o trovách konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu zrušil a vec mu v tejto časti vrátil na ďalšie konanie. Žiadal priznať trovy odvolacieho konania.

Proti rozsudku súdu 1. stupňa podal odvolanie aj navrhovateľ a to v časti, ktorou súd návrh vo zvyšku zamietol, v časti, ktorou určil, že zmluvná podmienka je neplatná a tiež v časti náhrady trov konania. Uviedol, že navrhovateľ sa nestotožnil s právnym názorom prvostupňového súdu na náhradu škody, ktorú si navrhovateľ v konaní uplatnil vo výške 337 eur podľa § 420 Občianskeho zákonníka. Navrhovateľ je toho názoru, že v danom prípade boli základné predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu naplnené. Porušenie právnej povinnosti odporkyne videl v tom, že nezaplatila v lehote splatnosti cenu poskytnutých telekomunikačných služieb, porušila svoju zmluvnú povinnosť platiť riadne a včas za poskytované služby. Bola si pritom vedomá toho, že porušenie tejto zmluvnej povinnosti má za následok vznik škody na strane navrhovateľa v zmysle ustanovenia článku 3 bod 3.7 dodatkov k zmluvám o pripojení. Za škodu považoval rozdiel zľavy zo spotrebiteľskej ceny mobilných telefónov, teda rozdiel medzi predajnou cenou mobilných telefónov a akciovou cenou. Príčinnú súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou videl v tom, že odporkyňa nezotrvala v zmluvnom vzťahu s navrhovateľom a tým došlo k škode, nakoľko pri vzniku zmluvného vzťahu bol odporkyňou odpredaný mobilný telefón za akciovú kúpnu cenu, pričom si bola vedomá toho, že tomu tak je len z dôvodu, že sa zaviazala využívať služby navrhovateľa po dobu viazanosti. Nezotrvaním v zmluvnom vzťahu došlo k škode v rozsahu poskytnutej zľavy zo spotrebiteľskej ceny mobilného telefónu v sume 337 eur. Zavinenie videl v tom, že odporkyňa úmyselne nezaplatila za poskytnuté služby. Navrhovateľ v odvolaní poukázal tiež na zmätočnosť napadnutého rozsudku súdu 1. stupňa v časti výroku o určení neplatnosti zmluvnej podmienky dohodnutej v bode 4 dohody o prevode telefónneho čísla zo dňa 22. 10. 2010. Z výroku rozsudku nie je zrejmé, ktorej dohody o prevode telefónneho čísla zo dňa 22. 10. 2010 sa neprijateľnosť zmluvnej podmienky týka, nakoľko medzi účastníkmi konania došlo k uzavretiu dvoch dohôd o prevode telefónneho čísla a obe dohody boli uzavreté dňa 22. 10. 2010. Zároveň nie je zrejmé, či prvostupňový súd považuje zmluvnú podmienku upravenú v bode 4 dohody o prevode telefónneho čísla zo dňa 22. 10. 2010 za neplatnú ako celok alebo iba v rozsudku citovanej časti. V odôvodnení rozsudku sa súd odvoláva na ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka, ktoré stanovuje podmienky nečestné, hrubo porušujúce spotrebiteľa, a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. K uvedenému zákonnému ustanoveniu navrhovateľ poukazuje na ustanovenie bodu 3. posledná veta dohody o prevode telefónneho čísla,

podľa ktorej poskytovateľ a pristupujúci účastník si v novej zmluve o pripojení, ktorá je výsledkom dohody o prevode telefónneho čísla môžu výslovne dohodnúť aj iné odlišnosti od ustanovení zmluvy. Navrhovateľ má za to, že posúdenie predmetného ustanovenia dohody bolo nesprávne, nakoľko z dikcie predmetného ustanovenia je zrejmé, že pristupujúci účastník bude pred podpisom dohody oboznámený s obsahom, rozsahom, podmienkami, povinnosťami, s dobou viazanosti, ktoré sa k nej viažu, a to odstupujúcim účastníkom. V opačnom prípade, teda, ak by pristupujúci účastník oboznámený nebol, nie je racionálne možné uvažovať o tom, že by niekto podpisom prijal podmienky zmluvy, ktoré mu nie sú známe. Vzhľadom na uvedené mal za to, že odporkyňa bola oboznámená s povinnosťami, podmienkami, rozsahom, štruktúrou doby viazanosti a na znak súhlasu s dohodou o prevode telefónneho čísla ju podpísala. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu 1. stupňa zmenil tak, že odporkyni uloží povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 337 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne od 23. 09. 2011 do zaplataenia a odporkyňa zaviazuje zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania, vrátane trov odvolacieho konania.

Vedľajší účastník vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedol, že rozsudok súdu 1. stupňa považuje v navrhovateľom napadnutej časti za vecne a právne správny, a preto ho navrhuje potvrdiť. V časti výroku o trovách konania, ktorú v časti týkajúcej sa náhrady trov konania vedľajšieho účastníka napadol odvolaním, trvá na uvedených dôvodoch odvolania.

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu vedľajšieho účastníka v časti trov konania uviedol, súd 1. stupňa v predmetnom konaní rozhodoval o návrhu na zaplataenie sumy 521,93 eura s príslušenstvom, pričom do tohto konania vstúpil vedľajší účastník oznámením o vstupe vedľajšieho účastníka do konania zo dňa 13. 6. 2014. Podľa ustanovenia § 93 ods. 4 OSP má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník konania. Vstup vedľajšieho účastníka zastúpeného advokátom iba v časti o zaplataenie sumy 337 eur titulom náhrady škody hodnotia ako účelový, s poukazom na náhradu trov právneho zastúpenia, a preto vstup vedľajšieho účastníka do konania len v určitom rozsahu považuje za vstup do konania v rozpore s dobrými mravmi. Z uvedených dôvodov považuje napadnuté rozhodnutie súdu 1. stupňa v časti náhrady trov konania za správne, nakoľko vedľajší účastník nemal vo veci plný procesný úspech. Uviedol, že združenie na ochranu spotrebiteľa musí byť dané zo svojej podstaty existencie byť schopné poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Ak sa v takomto prípade združenie na ochranu spotrebiteľa dalo zastúpiť advokátom, je dôvod, aby neboli priznané vedľajšiemu účastníkovi trovy konania, pretože právne zastúpenie by malo byť v takomto prípade bez práva na náhradu trov konania. Ak občianske združenie bez právneho zastúpenia nevie naplniť účel svojej existencie, tak potom trovy, ktoré vznikli so vstupom do konania, treba považovať za neúčelné a nadbytočné. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu 1. stupňa v časti nepriznania trov konania odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi potvrdil. V ostatnom sa pridržiaval skutočnosťí uvedených vo svojom podanom odvolaní.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je potrebné v napadnutej zamietajúcej časti ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdiť, v napadnutej časti, ktorou súd vyhlásil podmienku za neprijateľnú, podľa § 221 ods. 1 písm. i) OSP zrušiť a v časti trov konania vedľajšieho účastníka podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal od odporkyne zaplataenia sumy 521,93 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,50% ročne od 23. 09. 2011 do zaplataenia a trov konania. Žalovaná suma pozostávala zo sumy 184,93 eura za neuhradené služby a sumy 337 eur ako náhrady škody. Súd prvého stupňa návrhu navrhovateľa, čo do sumy 184,93 eura vyhovel a v tejto časti je rozhodnutie súdu prvého stupňa právoplatné. Predmetom odvolania je v dôsledku podaných odvolaní zamietajúci výrok v časti náhrady škody, výrok o vyhlásení zmluvnej podmienky za neplatnú pre neprijateľnosť a výrok o náhrade trov konania.

Z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa vyplýva, že navrhovateľ uzavrel s odporkyňou dve Zmluvy o pripojení (č. A5250470 a č. A5250417), ktorých neoddeliteľnou súčasťou sú Všeobecné podmienky. V zmysle týchto zmlúv vypožičal odporkyni 2 ks SIM kariet, ktoré jej umožňujú využívať jeho telekomunikačné služby. SIM kartám boli pridelené účastnícke telefónne čísla: XXXXXXXXXXXX a XXXXXXXXXXXX. Zmluva o pripojení č. A5250470 bola uzavretá na základe dohody o

prevode telefónneho čísla XXXXXXXXXX z doterajšieho účastníka H. N. na pristupujúceho účastníka - odporkyňa. Nárok na náhradu škody v sume 337 eur pozostáva z nároku na uhradenie škody, ktorá navrhovateľovi vznikla vo výške 191 eur za odpredaný mobilný telefón Sony Ericsson Elm a vo výške 146 eur za odpredaný mobilný telefón zn. Sony Ericsson Xperia X8. Uvedená škoda predstavuje rozdiel medzi predajnou cenou a akciovou cenou telefónov, t.j. škodu, ktorú mu odporkyňa spôsobila tým, že získala mobilné telefóny za cenu zvýhodnenú oproti trhovej cene tak, že podpisom dodatku sa zaviazala používať služby a za tieto platiť po dobu viazanosti a následne porušila svoj základný záväzok zotrvať v zmluvnom vzťahu počas dohodnutej doby viazanosti a platiť riadne a včas cenu za poskytnuté služby.

Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu sú porušenie právnej povinnosti, existencia škody, príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou a zavinenie. Porušením právnej povinnosti je pritom úkon, ktorý je v rozpore s objektívnym právom a škoda je majetková ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a ktorá je objektívne vyjadriteľná peniazmi ako všeobecným ekvivalentom. Príčinná súvislosť znamená, že medzi protiprávnym úkonom a vzniknutou škodou musí byť vzťah príčiny a následku a zavinenie znamená psychický vzťah škodcu k protiprávnemu úkonu a ku škode.

Skutočnou škodou treba rozumieť majetkovú ujmu, ktorá spočíva v zmenšení majetku poškodeného oproti stavu pred škodnou udalosťou. Ak je poškodený vlastníkom veci, jeho majetkový stav zahŕňa hodnotu veci a v dôsledku jej straty, či zničenia dochádza k zmenšeniu jeho majetkového stavu o hodnotu tejto veci v dobe pred tým, než k strate alebo poškodeniu došlo. Ide v podstate o rozdiel v hodnote poškodeného majetku pred spôsobením škody a po spôsobení škody na majetku.

Navrhovateľ videl porušenie právnej povinnosti odporkyne v tom, že odporkyňa porušila svoj základný záväzok vyplývajúci zo zmlúv, a teda zotrvať v zmluvnom vzťahu počas dohodnutej doby a platiť riadne a včas cenu za poskytnuté služby. Z vykonaného dokazovania mal odvolací súd za preukázané, že odporkyňa porušila povinnosť platiť riadne a včas cenu za poskytnuté služby (nároku navrhovateľa v tejto časti bolo vyhovené a v tejto časti je rozsudok súdu prvého stupňa už aj právoplatný) a ani odporkyňa toto porušenie právnej povinnosti vyplývajúcej zo zmluvného vzťahu nenamietala. Z vykonaného dokazovania je preto preukázané, že došlo k naplneniu prvého predpokladu pre uplatnenie nároku na náhradu škody a to porušením zmluvnej povinnosti odporkyne platiť riadne a včas cenu za poskytnuté služby. Odvolací súd sa preto zaoberal ďalšími predpokladmi vzniku občianskoprávnej zodpovednosti za škodu, teda škodou a tým, či k nej došlo v príčinnej súvislosti so zavineným protiprávnym konaním odporkyne.

Pokiaľ ide o škodu, tak ako ju špecifikoval navrhovateľ, má predstavovať rozdiel medzi predajnou a akciovou cenou mobilných telefónov, 191 eur za odpredaný mobilný telefón Sony Ericsson Elm a vo výške 146 eur za odpredaný mobilný telefón zn. Sony Ericsson Xperia X8. Mobilný telefón Sony Ericsson Elm bol odpredaný H. N. na základe dodatku k zmluve o pripojení zo dňa 05. 08. 2010 a odporkyňa ako pristupujúci účastník sa stala stranou dodatku namiesto odstupujúceho účastníka (H. N.) na základe dohody o prevode telefónneho čísla zo dňa 22. 10. 2010. Mobilný telefón zn. Sony Ericsson Xperia X8 bol odpredaný odporkyni pri uzavretí dodatku k zmluve o pripojení zo dňa 20. 08. 2011. Oba dodatky k zmluvám o pripojení obsahujú uvedenie výšky predajnej a akciovej ceny mobilných telefónov. Zo zmlúv, dodatkov k zmluvám a ani zo žiadnej z navrhovateľom predložených listín nevyplýva povinnosť odporkyne vrátiť navrhovateľovi poskytnutú zľavu z kúpnej ceny mobilného telefónu v prípade, že odporkyňa poruší povinnosti, ktoré jej zo zmluvy, prípadne z jej dodatku vyplývajú, a to ani napriek tomu, že v dodatkoch odporkyňa prehlásila, že si je vedomá, že mobilný telefón jej je predávaný za zníženú kúpnu cenu len z toho dôvodu, že sa zaviazala užívať služby poskytované jej prostredníctvom SIM karty v zmysle ustanovení tohto dodatku po dobu dohodnutú v dodatku. Poskytnutie zľavy z kúpnej ceny mobilného telefónu nebolo zo strany navrhovateľa v zmluve viazané na žiadnu podmienku, ktorá by mala rozväzovací charakter vo vzťahu k dohode o kúpnej cene. Ako jediná forma sankcie pre prípad porušenia povinností odporkyne vyplývajúcich zo zmluvy alebo z jej dodatku bola medzi navrhovateľom a odporkyňou dohodnutá zmluvná pokuta.

Povinnosť odporkyne zaplatiť alebo vrátiť navrhovateľovi poskytnutú zľavu z kúpnej ceny v prípade porušenia povinnosti uhrádzať cenu za poskytnuté služby riadne a včas, nielenže nevyplýva priamo z dodatku alebo všeobecných podmienok, ale ju nemožno vyvodiť ani z titulu náhrady škody. Zľava

z kúpnej ceny mobilného telefónu nepredstavuje škodu, ktorá navrhovateľovi vznikla v súvislosti s porušením tejto povinnosti odporkyne. Zmenšenie majetku navrhovateľa o hodnotu zľavy z kúpnej ceny, ktorú odporkyni pri kúpe mobilného telefónu poskytol, nie je následkom porušenia povinnosťou odporkyne platiť navrhovateľovi za poskytované služby, ale následkom vôle navrhovateľa vyjadrenej v kúpnej zmluve v rámci zmluvnej voľnosti. Akými očakávaniami bola vôľa navrhovateľa pri uzatváraní zmluvy riadená a ovplyvnená, teda, že odporkyni poskytol zľavu z kúpnej ceny len z toho dôvodu, že sa táto zaviazala platiť mu za služby počas celej doby viazanosti, nemá na vyššie uvedený záver žiadny vplyv, ani s ním právne nesúvisí. Na formovaní vôle navrhovateľa, ako aj odporkyne pri uzatváraní dodatku k zmluve o pripojení, a teda aj pri uzatváraní kúpnej zmluvy na mobilný telefón, mali určite vplyv mnohé faktory ako na strane odporkyne, tak aj na strane navrhovateľa. Je len samozrejmé, že aj z dôvodu predpokladaného zisku v podobe pravidelných mesačných platieb za poskytované služby po dobu viazanosti urobil navrhovateľ rozhodnutie, výsledkom ktorého bola ním vyjadrená vôľa v kúpnej zmluve odpredať odporkyni mobilný telefón so zľavou. Avšak jediným možným následkom porušenia povinnosti odporkyne platiť riadne a včas cenu za poskytované služby by bolo nenadobudnutie tohto očakávaného zisku v podobe mesačných platieb odporkyne za aktivovaný mesačný program. Zmenšenie majetku navrhovateľa o poskytnutú zľavu z kúpnej ceny mobilného telefónu takýmto následkom nie je.

Pre prípad porušenia povinnosti odporkyne riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby počas celej doby viazanosti si navrhovateľ a odporkyňa v dodatku dohodli zmluvnú pokutu. Situáciu, v ktorej zmluvná pokuta bola v obdobných prípadoch niekoľkými okresnými súdmi vyhlásená za neprijateľnú podmienku, a teda za neplatnú a plnenie z takejto zmluvnej podmienky už súd nemôže navrhovateľovi ani v iných obdobných konaniach priznať, si zavinil navrhovateľ sám, keďže povinnosť odporkyne platiť zmluvnú pokutu formou dodatku formuloval práve on. Takúto situáciu nemôže navrhovateľ úspešne nahradiť tým, že sa bude snažiť nárok na zmluvnú pokutu, ktorý by mu podľa dodatku patriť, nebyť vyššie uvedenej vady, pretvoriť na iný právny nárok, v tomto prípade na nárok na náhradu škody.

S prihladnutím na uvedené mal odvolací súd za to, že uplatnený nárok na náhradu škody je v celom rozsahu nedôvodný a ak súd 1. stupňa návrh navrhovateľa v tejto časti, teda ohľadne zaplata náhrady škody v sume 337 eur, zamietol, jeho rozhodnutie v tejto časti je vecne správne, preto ho odvolací súd podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného do 29. 06. 2011 (ďalej len Občiansky zákonník) ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Čo sa týka výroku súdu prvého stupňa, ktorým určil, že zmluvná podmienka dohodnutá v bode 4. Dohody o prevode telefónneho čísla zo dňa 22. 10. 2010 je neplatná pre neprijateľnosť, odvolací súd k námietkam navrhovateľa uvedeným v odvolaní uvádza, že odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je v tejto časti určité, pretože dňa 22. 10. 2010 došlo k uzavretiu len jednej dohody o prevode telefónneho čísla, pretože druhá zmluva uzavretá v tento deň bola zmluva o pripojení a tým, že súd prvého stupňa vo výroku rozsudku uviedol len časť bodu 4 dohody o prevode telefónneho čísla, špecifikoval časť, ktorú považuje za neprijateľnú, a preto výrok rozsudku súdu prvého stupňa z uvedených dôvodov nepovažoval za zmätočný a neurčitý. Napriek tomu odvolací súd po preskúmaní rozhodnutia súdu prvého stupňa v tejto časti dospel k záveru, že dôvody na vyslovenie neprijateľnosti tejto podmienky nie sú dané, pretože týmto bodom dohody o prevode telefónneho čísla je vyjadrené to, že v prípade, ak odstupujúci účastník a poskytovateľ mali uzavretý dodatok k zmluve, v zmysle ktorého sa odstupujúci účastník zaviazal zotrvať ako účastník služieb v dohodnutom rozsahu alebo štruktúre po dobu dohodnutú v dodatku, ktorá v okamihu zániku zmluvy ešte neuplynula, pristupujúci účastník sa ku dňu prevodu stáva stranou dodatku namiesto odstupujúceho účastníka a dodatok sa

stáva súčasťou novej zmluvy, pričom sa pristupujúci účastník zaväzuje, že v súlade s dodatkom zotrva ako účastník služieb v rozsahu, resp. štruktúre dohodnutej v dodatku po dobu, po ktorú mal odstupujúci účastník zotrvať bez prerušenia ako účastník služieb podľa dodatku, od okamihu zániku zmluvy až do uplynutia doby viazanosti. Odporkyňa mala možnosť uzatvoriť s navrhovateľom novú zmluvu o pripojení a tým, že sa dohodla na prevode telefónneho čísla s H. N., došlo v tomto bode dohody k špecifikácii práv a povinností odporkyne, ktoré na ňu v zmysle dohody o prevode telefónneho čísla prešli. Tým, že preberala záväzky odstupujúceho účastníka, vznikla odstupujúcemu účastníkovi povinnosť oboznámiť odporkyňu ako pristupujúceho účastníka s obsahom prevádzaných povinností vyplývajúcich z dodatku, teda nemožno uzavrieť, že odporkyňa nebola pred podpísaním dohody uzrozumená s povinnosťami, ktoré na seba preberá. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom výroku, v ktorom súd určil zmluvnú podmienku za neplatnú pre jej neprijateľnosť, podľa § 221 ods. 1 písm. i) OSP zrušil.

Podľa § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESĽP. Judikatúra tohto súdu ale nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako sa vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze III. ÚS 119/03-30. Vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená vo vyššie citovanom ustanovení.

Odvolací súd po preskúmaní rozsudku súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa trov konania zistil, že súd prvého stupňa svoje rozhodnutie v tejto časti nedostatočne odôvodnil, keď citoval len ustanovenie § 142 ods. 2 OSP a uviedol, že nakoľko odporkyňa nepriznal nárok na náhradu trov, takýto nárok nevznikol ani vedľajšiemu účastníkovi vystupujúcim na jej strane. Keďže v konaní boli účastníkmi konania navrhovateľ, odporkyňa a vedľajší účastník na strane odporkyne, bolo o trovách konania potrebné rozhodnúť vo vzťahu tak medzi navrhovateľom a odporkyňou, ako aj vo vzťahu medzi navrhovateľom a vedľajším účastníkom na strane odporkyne. Keďže vedľajší účastník po oboznámení sa s návrhom uviedol, že vstupuje do konania len v časti o náhradu škody v sume 337 eur, súd prvého stupňa sa mal vysporiadať aj s tým, či je možné vstúpiť vedľajším účastníkom len do časti konania a vyvodiť z toho potom aj záver vo vzťahu k výroku o trovách konania, pričom svoj záver musí súd prvého stupňa riadne odôvodniť tak, aby bol jeho záver preskúmateľný. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa trov konania podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Názorom odvolacieho súdu je súd prvého stupňa v ďalšom konaní viazaný (§ 226 OSP).

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.